

‘वक्तीति भाषणे वा णौ वाचयेत् वचतीति वा ।’ (श्लो. 51) इति देवः ।

वाचकः-चिका, विवाचयिषकः-षिका, वाचकः-चिका, विवक्षकः-क्षिका,
वावचकः-चिका ;

वाचयिता-त्री, विवाचयिषिता-ली, वक्ता-वक्ती, विवक्षिता-त्री, वावचिता-त्री ;

इत्यादीनि रूपाणि सर्वाणि ण्यन्तप्रकृतिकसन्नन्तं विना पूर्वोक्तवचतिवत् (1534)

उद्भानि । आधृषीयत्वाद् णिज्विकल्पः । णिच्पक्षे इमानि रूपाणि —

वाचयन्-न्ती, विवाचयिषन्-न्ती ; वाचयिष्यन्-न्ती-ती, विवाचयिषिष्यन्-न्ती-ती ;

वाचयमानः, विवाचयिषमाणः ; वाचयिष्यमाणः ; विवाचयिषिष्यमाणः ;

विवाचयिट्-ङ्-यिषौ-यिषः ; वाचितम्-तः, विवाचयिषितम्-तः-तवान् ; वाचः,

विवाचयिषुः ; वाचयितव्यम् ; विवाचयिषितव्यम् ; वाचनीयम्, विवाचयिषणीयम् ;

वाच्यम्, विवाचयिष्यम्, ईषद्विवाचयिषः - दुर्विवाचयिषः - सुविवाचयिषः ;

वाच्यमानः, विवाचयिष्यमाणः ; वाचः, विवाचयिषः ; वाचयितुम्, विवाच-

यिषितुम् ; वाचना, विवाचयिषा ; वाचनम्, विवाचयिषणम् ; वाचयित्वा,

विवाचयिषित्वा ; प्रवाच्य, प्रविवाचयिष्य, वाचम् २, वाचयित्वा २ ;

विवाचयिषम् २, विवाचयिषित्वा २. इति विशेषः ।

(1536) “वज गतौ” (I-भ्वादिः-252. सक. सेट्. पर.)

‘—गतौ वजति वाजयेत् ।’ (श्लो. 58) इति देवः ।

वाजकः-जिका, वाजकः-जिका, विवजिषकः-षिका, वावजकः-जिका ;

वजिता-त्री, वाजयिता-त्री, विवजिषिता-त्री, वावजिता-त्री ;

इत्यादीनि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिकबन्धनार्थकवचतिवत् (144) बोध्यानि ।

‘वाज्यम्, शतरि-वजन् इति च विशेषः ।

(1537) “वज मार्गसंस्कारगत्योः”

(X-चुरादिः-1617. सक. सेट्. उभ.)

‘.....गतौ वजति वाचयेत् ।’ (श्लो. 58) इति देवः ।

1. ण्यति प्रत्यये ‘अजिन्नज्योश्च’ (7-3-60) इत्यत्र चकारात् अत्रापि कुत्वं नेति माधवः । वस्तुतस्तु ‘चजोः—’ (7-3-52) इत्यत्र ‘निष्ठायामनिट् इति वक्तव्यम्’ (वा. 7-3-52) इति वार्तिकेन विषयविभागस्य कृतत्वेन यथोत्तरं मुनीनां प्राप्ताभ्याम् अत्र प्रकृतस्थले कुत्वप्रपञ्क्तिरेव नेति भाष्यादिसम्मतः पन्थाः ।